

Til lovforslag nr. L 14. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 8. december 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Forstærket ungdomsindsats, fremrykning af delperiode 2 (aktivperioden), overgangsydelse m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

To af udvalgets spørgsmål og arbejdsministerens besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Akademikernes Centralorganisation,
Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke,
Byggefagenes Samvirke,
Danmarks Aktive Handelsrejsende,
Dansk Journalistforbund,
De danske Landboforeninger og Dansk Familielandbrug,
Eleverne på Hadsten Højskole,
Forbundet af Offentligt Ansatte,
Foreningen af Daghøjskoler,
Foreningen for Folkehøjskoler,
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,
Hertz, Ketilbjørn, Københavns Universitet,
Holstebro Højskole,
Hotel- og Restaurationspersonalets Fagforening,
Højskolernes Sekretariat,
Jensen, Søren, Næstved,
Jord & Betonarbejdernes Fagforening,
Journalisternes Arbejdsløsheds-kasse,
Københavns Dag- og Aftenseminarium,
Landsudvalget for Vikarordninger,
Lærerstuderendes Aktivitetsgruppe,

Lærerstuderendes Landskreds,
Magistrenes Arbejdsløsheds-kasse i Danmark,
Nielsen, Hanne, Smørum,
Nordisk Folkehøjskole Snoghøj,
SiD - Lager og Handel,
Socialpædagogernes Landsdækkende Arbejdsløsheds-kasse,
Stjernvik, Edel Marie, Randers, og
Sørensen, Kirsten Marie, Ebeltoft.

Der er af arbejdsministeren og af nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

De af arbejdsministeren stillede ændringsforslag er udmøntning af aftale af 29. november 1995 om finanslov 1996 mellem Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Det Konservative Folkeparti. Herudover indeholder ændringsforslagene en række tekniske ændringer.

Herefter indstiller et flertal (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Det Radikale Venstres, Fremskridtspartiets og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Mindretallet vil, såfremt de af mindretallet stillede ændringsforslag ikke bliver vedtaget, dog stemme for alle de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag og ved 3. behandling stemme for lovforslagets endelige vedtagelse.

Arbejdsministerens »finanslovspakke« rummer elementer, der peger i den rigtige retning, men der er også grund til at påpege de punkter, som burde have været gennemført i forbindelse med dette års finanslov.

Venstre arbejdede under forhandlingerne målrettet på at få gennemført ændringer, som kunne have tilført arbejdsmarkedet en gennemgribende reform som erstatning for de seneste års såkaldte reformer, eftersyn og justeringer af arbejdsmarkedspolitikken.

Venstre finder, at der fortsat er utilfredsstillende regler i forbindelse med indgangen til dagpengesystemet og den samlede dagpengeperiodes længde.

Sammenholdt med andre lande, som Danmark normalt sammenlignes med, og som vil skal konkurrere med på de internationale markeder, er de danske regler fortsat meget favorable.

Derfor foreslår Venstre, at to års arbejde og tre års medlemskab af en arbejdsløshedskasse skal være »indgangsbilletten« til dagpengesystemet, hvor længden maksimalt burde være fire år fordelt på et års dagpengeperiode og tre års aktivperiode, herunder en hurtigere indfasning af de nye regler vedrørende længden på dagpenge- og aktivperioden.

Venstre finder det også u hensigtsmæssigt, at ledige først kan anvises arbejde uden for deres eget faglige område (rimeligt arbejde) efter 12 måneder. Denne periode burde højst være på seks måneder. Herefter skal de ledige stå til rådighed for de job, som de rent faktisk kan bestride uanset hidtidig beskæftigelse og forudgående uddannelse.

Der har de seneste år været så mange fejl hos arbejdsformidlingen og i a-kassesystemet, at tilsynet bør strammes op. Ministerens forslag om en styrkelse af tilsynsvirksomheden er selvfølgelig udmærket, men Venstre har lagt vægt på, at der blev et uafhængigt tilsyn, som ikke alene kan kigge arbejdsløshedskasseadministrationen i kortene, men også arbejdsformidlingen i relation til håndteringen af de ledige.

Venstre er bekymret for den projekt- og uddannelseskultur, der opstår i kølvandet på en lovgivning, som i den grad prioriterer uddannelsesforløb fremfor pligten til jobtræning og udslusning til de private virksomheder.

Det samlede finanslovsforslag øger ikke antallet af private jobåbninger væsentligt, og der ved er der en risiko for, at flere havner på passiv bistand og færre i aktivitet.

Antallet af puljebestillinger illustrerer problemstillingen meget tydeligt. Jobbene bliver skabt inden for den offentlige sektor på nogle serviceområder, f.eks. grønne job, hvor de vil konkurrere med private arbejdspladser. Alternativet er jobtræning i den private sektor. Dette vil i større omfang føre til flere varige job, mere tilfredsstillende arbejdsforhold, øget motivation og mindre udgifter for det offentlige.

Venstre finder det meget vigtigt, at der sikres ligestilling mellem selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtageres muligheder for at få bevilget børnepasningsorlov.

Venstre finder imidlertid ikke, at finanslovsforslaget er tilstrækkeligt. Venstre mener bl.a., at lediges mulighed for at få orlov fra deres ledighed skal afskaffes. Venstre finder det paradoksalt, at man med de nuværende regler kan søge orlov fra ledighed.

For at sikre gennemskueligheden i de forskellige godtgørelser ønsker Venstre at forenkle godtgørelsessystemet ved at indføre en generel ensartet godtgørelse svarende til 80 pct. af dagpengesatsen.

Et andet mindretal (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet stemmer for de af mindretallet stillede ændringsforslag og kan tiltræde de af arbejdsministeren under nr. 1 og 52 stillede ændringsforslag.

En del af mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) er, som det fremgår af de af SF fremsatte beslutningsforslag nr. B 11 (om indførelse af en ret for langtidsledige til at få et ordinært arbejde) og B 12 (om indførelse af en uddannelsesorienteret ungdomsgaranti) tilhænger af, at arbejdsløse så tidligt som muligt i arbejdsløshedsperioden får tilbud om et arbejde. Det gælder ikke mindst for unge,

som skal have tilbud om uddannelse eller arbejde.

Det er spild af samfundsressourcer og af menneskelige ressourcer, at der er stor arbejdsløshed samtidig med, at der er meget arbejde, der ikke bliver udført, f.eks. inden for omsorgsområdet og inden for det grønne område, og samtidig med, at der er mange i arbejde, der knokler hårdt og har megen overtid.

Der er masser af arbejde, der kunne udføres, som ikke bliver udført. De vilkår, vi byder de gamle, de syge og børnene, er i mange tilfælde klart utilfredsstillende. Derfor er der masser af job inden for omsorgsområdet.

Der er også masser af arbejde inden for det grønne område - i form af natur- og skovpleje, oprydning af lossepladser, renovering af kloakker m.v.

Der ville også være masser af job til arbejdsløse, hvis arbejdet blev fordelt meget bedre. Overarbejde inden for områder, hvor der er en vis arbejdsløshed, burde afspadsres. Der burde åbnes for muligheden for at bruge skraldemandsmodellen til en frivillig arbejdsfordeling, hvor der er en vis arbejdsløshed, jf. SF's forslag til folketingsbeslutning om fordeling af arbejde og fri tid (skraldemandsmodellen) (B 10).

SF mener, at det er vigtigt, at unge får en uddannelse, men det er vigtigt, at der skal være en valgmulighed mellem uddannelse og arbejde. Selv om uddannelse er vigtig, er uddannelse ikke meget værd, hvis der er tale om tvangsuddannelse, hvilket der i realiteten kan være tale om efter regeringens lovforslag. Efter SF's opfattelse drejer det sig om:

- at der bliver flere uddannelsespladser inden for de videregående uddannelser, f.eks. som folkeskolelærer, pædagog, sygeplejerske og inden for humaniora og samfundsvidenskabene. Det kræver, at der afsættes flere ressourcer hertil.
- flere praktikpladser, som bl.a. må fremskaffes ved at arbejdsgiverne presses yderligere på pengepungen i form af pisk (afgift) og gulerod (tilskud).
- flere EGU-pladser, hvilket bl.a. må være op til kommunerne at sikre. EGU skal sammen med den frie ungdomsuddannelse og produktionsskolerne være med til at sikre, at vi ikke får en restgruppe af unge helt uden uddannelse.

SF mener ikke, at der er brug for særlige 18 måneders uddannelsesforløb. Det er discountuddannelser, som alene har til formål at fjerne unges muligheder for at få dagpenge på normal vis.

Alle taler om, at nu må der gøres noget for at sikre, at alle unge kan få en uddannelse og et job.

Det er heller ikke for tidligt, at denne erkendelse kommer. Vi har i mange år haft en høj ungdomsarbejdsløshed, fordi der ikke har været arbejde til unge, og fordi mange unge ikke har kunnet komme ind på en uddannelse eller har kunnet få en praktikplads.

Det er derfor grotesk, at der fra forskellig side i længere tid nærmest er kørt en hetz imod de unge, som om de ikke vil have arbejde eller uddannelse. Dette er i modstrid med alle kendsgerninger.

Også i år blev mange unge afvist ved de videregående uddannelser. I alt blev 14.000 unge afvist i første omgang. Dette tal er dog efterfølgende blevet reduceret til ca. 11.000 efter nyt optag. Antallet af afviste var i øvrigt lidt mindre end tidligere år, fordi ansøgetallet var faldet på grund af, at kravene til bestemte fag er blevet øget. Så billedet af, hvor mange der er afvist, ser værre ud i virkeligheden.

Hvorfor anvendes pengene til de ikkebrugte uddannelsespladser ikke til oprettelse af uddannelsespladser på de områder, hvor der er stort pres på uddannelsespladser? Der er jo brug for lærere, pædagoger, sygeplejersker osv.

For nogle år siden blev der talt meget om de store problemer med manglen på praktikpladser. Det tales der næsten ikke om nu. Men det er ikke, fordi der ikke mangler praktikpladser. Pr. 1. oktober var der registreret 6.738 praktikpladssøgende; heraf følger 2.798 unge nu i mangel af en rigtig praktikplads skolepraktik.

Vi oplever i øjeblikket den helt groteske situation, at der er arbejdsgivere, der råber op om, at de ikke kan få faglært arbejdskraft samtidig med, at de samme arbejdsgivere ikke påtog sig at uddanne den faglærte arbejdskraft for 3-4 år siden og fortsat ikke tager praktikelever.

Det siges, at der bliver mangel på faglærte inden for jern og metal. Ikke desto mindre er der mange unge inden for jern- og metalområdet, der fortsat søger praktikplads.

I en tid, hvor der fremføres udokumenterede påstande om, at der er arbejdsløse, der ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, kan det derimod konstateres, at mange arbejdsgivere ikke står til rådighed med uddannelsespladser til unge.

Den nuværende regering har gjort en del for at rette op på de forsømmelser, som skete på uddannelsesområdet, mens de borgerlige var ved magten. Men det er ikke nok.

Regeringen påstår at ville prioritere uddannelse højt. Der sker da også forbedringer på uddannelsesområdet i anden lovgivning, f.eks. VUS-loven og AMU-loven. Men det er uforståeligt, at man f.eks. ikke længere vil tillade arbejdsløse at uddanne sig på dagpenge, f.eks. at læse til lærer på aftenseminarium eller at gå på daghøjskole for dagpengene.

Begrundelsen fra regeringen for, at arbejdsløse ikke skal kunne læse til lærer på et aftenseminarium, har været, at det er uholdbart, at der er studerende, som er på SU, mens andre er på dagpenge. Man påstår, at studerende skal behandles ens.

Det skal de også, hvis deres vilkår er ens. Men det er de ikke. De studerende, der er dagpengeberettiget, har været på arbejdsmarkedet i nogle år og har ofte forsørgerforpligtelser. Derfor er deres situation anderledes end situationen for dem, der er helt unge, og som kun har været på SU.

At arbejdsløse over 25 år ikke må bruge deres dagpenge til et daghøjskoleophold er helt uforståeligt. Det er, som om regeringen og De Konservative kun har tænkt på højskoler, da man lavede reglen om, at unge under 25 år i det første halve år af deres arbejdsløshed godt må tage på højskole og daghøjskole, fordi højskoleelever normalt er under 25 år, mens daghøjskoleelever er over 25.

Efter SF's opfattelse er det fornuftigt, at alle skal kunne tage uddannelse for deres dagpenge, så længe de står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er da langt bedre, at arbejdsløse bruger deres arbejdsløshedsperiode kreativt til f.eks. uddannelse, fremfor at de ikke har noget at tage sig til og er passive.

SF ønsker som sagt, at unge så hurtigt som muligt får tilbud om uddannelse eller arbejde. SF har foreslået, at dette skal ske efter et halvt år, jf. forslag til folketingsbeslutning om en uddannelsesorienteret ungdomsgaranti (B 12).

For andre arbejdsløse mener SF det er vigtigt, at man gradvis får begrænset andelen af langtidsledige. SF har i beslutningsforslag nr. B 11 foreslået, at arbejdsløse med mere end 4 års arbejdsløshed får tilbud om arbejde. Men også 3-4 års arbejdsløshed er uacceptabel. Derfor skal der efterhånden også gives tilbud til arbejdsløse med 3, 2 og 1 års arbejdsløshed. Men da problemet er så stort, må tilbudene til de langtidsarbejdsløse ske gradvis.

Men det er selvfølgelig ikke ligegyldigt, hvilke tilbud der er tale om. Ligesom det heller ikke er ligegyldigt, på hvilke vilkår tilbudene gives. SF mener, at der er masser af rigtige job, som bør udføres. Derfor skal der være tale om ordinært arbejde på overenskomstmæssige vilkår. Løn efter overenskomsterne og på fuld tid. Dette uanset, om det er arbejdsløse over eller under 25 år.

Arbejdsløse skal have ordinært arbejde, ikke aktivering. Der er noget uværdigt i, at voksne mennesker, der har været på arbejdsmarkedet i adskillige år, skal aktiveres eller i jobtræning. De skal have arbejde - måske kombineret med uddannelse.

Også de nye såkaldte jobpuljestillinger er mere end problematiske efter SF's opfattelse, idet de er med til at cementere et B- og C-arbejdsmarked. Der er tale om rigtige job, der bør aflønnes m.v. som rigtige job.

Regeringens lovforslag indebærer også, at dagpengeperioden bliver afkortet til 5 år. Efter SF's opfattelse bør mennesker slet ikke være i arbejdsløshedssystemet så længe. De skal have arbejde eller uddannelse. Men så længe de ikke kan få arbejde, må samfundet garantere dem en indkomst i form af dagpenge. Tvivlen om arbejdet vil være der, men må komme den arbejdsløse til gode. Derfor er SF imod afkortningen af dagpenge.

SF tager også afstand fra regeringens aftale med De Konservative om at gøre det sværere at blive medlem af en a-kasse ved at indføre kravet om 1 års arbejde inden for 3 år som betingelse for at kunne blive dagpengeberettiget.

Dette krav for at kunne blive dagpengeberettiget kombineret med forringelserne af specielt unges muligheder for at kunne modtage dagpenge vil afgjort svække unges interesse for at blive medlem af en a-kasse og utvivlsomt også deres interesse for at blive medlem af en fagforening.

For borgerlige partier er det forståeligt, at de gerne vil have fagbevægelsen svækket. Men det burde da ikke være i Socialdemokratiets interesse.

Regeringens finanslov er ikke mindst grov over for de unge. Men den er mindst lige så grov over for de 50-59-årige, der hidtil som en forsøgsordning har kunnet vælge at gå på overgangsydelse. Det stoppes der nu for fra 1. januar.

En 56-årig ufaglært, der har været på arbejdsmarkedet i over 40 år, og som nu føler sig nedslidt, kan herefter ikke længere komme på overgangsydelse, medmindre vedkommende pr. 1. januar har været arbejdsløs i et år. Alle troede med rette, at ordningen skulle gælde, så længe forsøgsordningen løb. Derfor kommer mange i klemme ved lovændringen og føler sig snydt af regeringen.

Da overgangsydelsen for de 50-59-årige blev indført, var det både, fordi det var svært for de pågældende at få arbejde, og fordi en del af de 50-59-årige efter mange år på arbejdsmarkedet reelt var slidt ned.

Antallet af mennesker på overgangsydelse er steget ganske meget de seneste år.

Regeringen mener, at beskæftigelsessituationen er blevet væsentlig bedre. Derfor skulle der ikke være brug for overgangsydelsen. Det er rigtigt, at der er kommet flere i arbejde. Men betyder det, at de ufaglærte arbejdsløse kvinder mellem 50 og 59, der hidtil har benyttet sig af overgangsydelsen, let kan få et arbejde? Svaret er nej. At der mangler smede og bygningshåndværkere i Vestjylland hjælper ikke den 54-årige ufaglærte kvinde. Ej heller hjælper mangelen på uddannede sygeplejersker og pædagoger den 54-årige ufaglærte kvinde.

Regeringen har også sagt, at bedre arbejdsmiljø er svaret på nedslidningen på arbejdsmarkedet. Sandt nok. Men det løser ikke problemet for den 54-årige ufaglærte kvinde, som allerede er blevet nedslidt på arbejdsmarkedet.

Bedre arbejdsmiljø er en glimrende løsning til at undgå nedslidningen i fremtiden. Men det hjælper ikke nu på de aktuelle problemer. Og hvad vil regeringen så i øvrigt gøre for et bedre arbejdsmiljø? Vil regeringen f.eks. være med til at forhøje arbejdsgivernes arbejdsskadeforsikringspræmie klækkeligt som en præventiv foranstaltning? Det har SF i det mindste ikke hidtil hørt noget om.

I stedet for at lukke for muligheden af, at 50-59-årige kan gå på overgangsydelse, bør man give dem valgmuligheden mellem overgangsydelse og at blive på arbejdsmarkedet med de rettigheder og pligter, det indebærer.

Det er langt fra lukrativt at gå på overgangsydelse, da ydelsen kun er på 82 pct. af maksimale dagpenge. Derfor er overgangsydelsen en nødløsning for dem, der vælger den.

Dertil kommer, at det bliver mere end svært at få fremskaffet de mange job, som regeringen lægger op til skal fremskaffes med fremrykningen af tilbud, hvis ingen af de 50-59-årige kan vælge overgangsydelsen. Så skal også alle 50-59-årige have et fremrykket tilbud. Endelig er det dyrere, at 50-59-årige er på dagpenge, fremfor at nogle af dem frivilligt er på overgangsydelse.

Mange mennesker, der er i 50'erne føler sig med rette snydt af regeringen, fordi de havde regnet med, at de kunne vælge overgangsydelsen, hvis de alligevel ikke kunne få job på arbejdsmarkedet. Ikke mindst føler de 50-59-årige sig snydt, hvis en længere arbejdsløshedssperiode i 1995 har været afbrudt i kort tid af f.eks. sygdom, uddannelse, orlov, aktivering eller af ferie holdt for egne optjente feriedagpenge.

Efter SF's opfattelse er regeringens lovforslag udtryk for en helt igennem forkert arbejdsmarkedspolitik. Den rammer især de unge negativt. Den rammer de 50-59-årige. Den rammer mange, der har disponeret i god tro. Den opbygger et A-, B- og C-arbejdsmarked. Den løser ikke de reelle problemer på arbejdsmarkedet med sine forslag. Derfor stemmer SF naturligvis imod lovforslagene.

En anden del af mindretallet (Enhedslistens medlem af udvalget) finder, at forslagene i lovforslag nr. L 14, som er behandlet sammen med L 15 og L 16, er et ensidigt angreb på de arbejdsløse.

Enhedslisten har eftersøgt saglige argumenter for de forslag, som arbejdsministeren har fremlagt, men uden held. Enhedslisten vender sig derfor imod,

- at alle under 25 år, der ikke har nogen kompetencegivende uddannelse, skal tvinges ind i uddannelse efter 6 måneders ledighed. Enhedslisten finder ikke, at tvang er et godt pædagogisk princip,

- at ydelsen ved uddannelsen skal afhænge af uddannelsesvalget: SU, elevløn m.v. Enhedslisten mener, at arbejdsløse under 25 år i lige så høj grad som arbejdsløse over 25 år har udgifter,
- at dagpengeperioden kortes ned fra 9 til 5 år. Enhedslisten mener, at arbejdsløsheden afskaffes ved at skabe nye job og ikke ved at afkorte dagpengeperioden,
- at der efter 2 års ledighed bliver tvangsaktivering de sidste tre år af dagpengeperioden uden overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår. Enhedslisten finder det helt forkasteligt, at offentligt arbejde skal udføres for et beløb svarende til de maksimale dagpenge,
- at længden af dagpengeperioden ikke kan forlænges ud over de 5 år, uanset at de arbejdsløse ikke får det tilbud, som de har pligt til at modtage,
- at ledige kun kan få et år med uddannelsesorlov, og at orloven ikke forlænger dagpengeperioden,
- at ledige højst kan få 4 ugers uddannelsesorlov inden for de første 26 ugers ledighed,
- at 16-17-årige ikke kan blive medlem af en arbejdsløshedskasse, og man nu først kan få dagpenge, når man er 19 år,
- at det kun bliver muligt at deltage i selvvalgt uddannelse under 20 timer ugentligt samtidig med, at dagpengeretten bevares, og kun i uddannelser, der ikke er SU-berettiget,
- at ledige under 25 år får mulighed for at deltage i højskole- og daghøjskoleforløb i over 20 timer om ugen, men »... med en dagpenge-sats på 50 pct. af de maksimale dagpenge for fuldtids-, henholdsvis deltidforsikrede ledige.« Enhedslisten mener, at de nævnte forslag forhindrer arbejdsløse i at få den uddannelse, som de selv ønsker,
- at overgangsydelsen afskaffes,
- at arbejdskravet for at få dagpengeret og for at genoptjene dagpengeret forhøjes til 52 uger,
- at der skal ske en forstærket overvågning af rådighedsreglerne gennem et ekstra tilsyn. Enhedslisten mener, at de arbejdsløse faktisk står til rådighed for arbejdsmarkedet, og at alle hidtidige undersøgelser underbygger denne holdning,
- at der indføres tvangsomskoling, som ikke skal indgå i en handlingsplan, hvorfor den arbejdsløse slet ingen indflydelse har derpå.

Mindretallet har stillet ændringsforslag til regeringens lovforslag, men Enhedslisten vil under alle omstændigheder stemme imod regeringens lovforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Nr. 2 udgår.

Af et *mindretal* (SF og EL):

2) Nr. 5 udgår.

3) Nr. 6 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, RV, FP og CD):

4) Det under nr. 6 foreslåede § 52 c, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Et medlem, som i mindre end 18 måneder har deltaget i et uddannelsestilbud efter § 32 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, har ret til 50 pct. af højeste dagpenge, jf. § 47 og § 70, i perioden, indtil et efterfølgende uddannelsestilbud er påbegyndt eller medlemmet har afslået dette. Et medlem, som er fyldt 25 år, har dog ret til dagpenge beregnet efter § 51.«

Af et *mindretal* (SF og EL):

5) I nr. 6 indsættes efter den foreslåede § 52 d som ny paragraf:

»§ 52 e. Et medlem under 25 år, der har ret til dagpenge efter § 52 b, stk. 1, 1. pkt., kan i perioden, indtil det får et tilbud om uddannelse på fuld tid i 18 måneder, deltage i uddannelse i over 20 timer om ugen. Under uddannelsen har medlemmet ret til dagpengenes højeste beløb, jf. § 47 og § 70. Medlemmet skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter de almindelige regler.«

§ 52 e bliver herefter § 52 f.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, RV, FP og CD):

6) I nr. 6 indsættes efter den foreslåede § 52 d som ny paragraf:

»§ 52 e. Et medlem under 25 år, der har ret til dagpenge efter § 52 b, stk. 1, 1. pkt., kan i en periode på op til 6 måneder deltage i højskole- og daghøjskoleforløb i 20 timer eller derover om ugen. Under højskole- og daghøjskoleforløbet har medlemmet ret til 50 pct. af højeste dagpenge, jf. § 47 og § 70. Medlemmet skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter de almindelige regler.«

§ 52 e bliver herefter § 52 f.

7) I den under nr. 6 foreslåede § 52 e, som bliver § 52 f, ændres »§ 52 a-d« til: »§§ 52 a-e«.

Af et mindretal (V):

8) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 53, stk. 1, ændres »1 år« til: »3 år«.

9) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 53, stk. 2, ændres »26 uger« til: »2 år«, og »17 uger« ændres til: »16 måneder«.

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (S, KF, RV, FP og CD):

10) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 53, stk. 2, indsættes efter »§ 55, stk. 1«: »og 5«, »26 uger« ændres til: »52 uger«, og »17 uger« ændres til: »34 uger«.

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, RV, FP og CD):

11) Nr. 7 udgår.

Af et mindretal (SF og EL):

12) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 53, stk. 3, 2. pkt., udgår »ikke«.

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (S, KF, RV, FP og CD):

13) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»05. I § 53 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. For et medlem, hvis ret til dagpenge er bortfaldet som følge af, at perioderne efter § 55, stk. 1, 2 og 5, er udløbet, er generhvervelsen af retten til dagpenge betinget af,

a) at et fuldtidsforsikret medlem har haft arbejde som lønmodtager i en tid, som sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 26 uger inden for de sidste 3 år, eller i en tilsvarende periode har udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang,

b) at et deltidsforsikret medlem har haft arbejde som lønmodtager i en tid, som sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 17 uger inden for de sidste 3 år.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.«

Af et mindretal (V):

Underændringsforslag

til ændringsforslag nr. 13

14) I det ved ændringsforslag nr. 13 foreslåede § 53, stk. 5, ændres »26 uger« til: »2 år«, og »17 uger« ændres til: »16 måneder«.

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (S, KF, RV, FP og CD):

15) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»06. I § 53, stk. 5, som bliver stk. 6, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2, 3 og 5«.

Af et mindretal (V):

16) I den under nr. 8 foreslåede affattelse af § 55, stk. 1, ændres »24 måneder« til: »12 måneder«.

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, RV, FP og CD):

17) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»07. I § 55, stk. 1, indsættes efter »53, stk. 2«: »og 5«.

Af et mindretal (V):

18) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»08. I § 55, stk. 2, 1. pkt., udgår »svarer til dagpengenes højeste beløb pr. uge for henholdsvis fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, jf. § 47 og § 70«, og i stedet indsættes: »svarer til det i.h.t. § 51 beregnede beløb«.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, KF, RV, FP og CD):

19) Nr. 9 udgår.

Af et mindretal (SF og EL):

20) Nr. 9 affattes således:

»9. I § 55 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Hvis arbejdsformidlingen ikke kan give medlemmet et tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik efter udløbet af dagpengeperioden, jf. stk. 1, og medlemmet senere mister sin ret til dagpenge som følge af udløb af aktivperioden, har medlemmet ret til erstatning af sit deraf følgende tab. Erstatningen betales af staten.«

Stk. 3-10 bliver herefter stk. 4-11.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, RV, FP og CD):

21) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»09. I § 55, stk. 3, indsættes efter »efter«: »kapitel 11 a og«.«

22) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»010. I § 55, stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »§ 53, stk. 2«: »og 5«.«

23) Nr. 11 affattes således:

»11. § 55, stk. 6, ophæves.

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 6 og 7.«

24) Nr. 12 affattes således:

»12. I § 55, stk. 7, som bliver stk. 6, indsættes efter »lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik«: »og kapitel 11 a, hvis arbejdsløsheds-kassen udbetaler ydelsen under uddannelse,«.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, KF, RV, FP og CD):

25) Nr. 13 affattes således:

»13. I § 55, stk. 7, som bliver stk. 6, indsættes efter 2 pkt. som nyt punktum:

»For et ledigt medlem medregnes perioder med orlov til uddannelse efter lov om orlov og perioder med godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmulighed og elevstøtte efter lov om

arbejdsmarkedsuddannelser i perioderne efter stk. 1, 2 og 5.««

Af et mindretal (SF og EL):

26) I det under nr. 13 foreslåede § 55, stk. 7, 3. pkt., udgår »perioder med orlov til uddannelse efter lov om orlov og «.

Af et mindretal (V):

27) I det under nr. 13 foreslåede § 55, stk. 7, 3. pkt., indsættes efter »orlov til uddannelse«, »og orlov til børnepasning«.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, KF, RV, FP og CD):

28) Nr. 14 affattes således:

»14. I § 55, stk. 8, som bliver stk. 7, indsættes i 1. pkt. efter »og 2«: »jf. dog stk. 6, sidste pkt.«

29) Nr. 15 affattes således:

»15. § 55, stk. 9, ophæves.

Stk. 10 bliver herefter stk. 8.«

30) Efter nr. 15 indsættes som nyt nummer:

»011. I § 55, stk. 10, som bliver stk. 8, ændres »stk. 1-8« til: »stk. 1-7«, og »stk. 7 og 8« ændres til: »stk. 6 og 7«.«

31) Efter nr. 15 indsættes som nyt nummer:

»012. I § 56 ændres »§ 53, stk. 2 og 3« til: »§ 53, stk. 2, 3 og 5«.«

Af et mindretal (SF og EL):

32) Nr. 18 affattes således:

»18. § 62 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Et medlem kan dog bevare dagpengeretten ved deltagelse i uddannelse, indtil medlemmet har fået tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik efter udløbet af dagpengeperioden.««

33) Nr. 19 affattes således:

»19. § 62 a, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Et medlem bevarer endvidere dagpengeretten uanset reglerne i stk. 2, hvis undervisningen foregår uden for normal arbejds-

tid, dvs. efter kl. 16.00 eller på lørdage og søn- og helligdage.«

34) Nr. 20 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, RV, FP og CD):

35) Nr. 20 affattes således:

»20. I § 62 a, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 1-3«.

36) Efter nr. 20 indsættes som nyt nummer:

»013. § 63, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) at medlemmet uden fyldestgørende grund afslår at medvirke til udarbejdelse eller revision af en individuel handlingsplan, afslår eller afbryder et tilbud i henhold til en individuel handlingsplan efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik eller afslår eller afbryder en uddannelse, som arbejdsformidlingen vurderer vil øge mulighederne for beskæftigelse.«

37) Nr. 22 udgår.

38) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»014. I § 75 b, stk. 7, udgår »stk. 2, litra a og b,«.

39) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»015. I § 75 c, stk. 7, indsættes efter »stk. 2«: »og 5«.

40) I den under nr. 23 foreslåede affattelse af § 75 d, stk. 3, ændres: »§ 55, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 7« til: »§ 55, stk. 5, 1. pkt., jf. stk. 6«.

41) Nr. 24 affattes således:

»24. I § 75 d, stk. 4, ændres »§ 55, stk. 1« til: »§ 55, stk. 5«.

42) Nr. 25 affattes således:

»25. I § 75 d, stk. 5, ændres »i perioden efter § 55, stk. 2« til: »efter § 55, stk. 4«, og 2. pkt. ophæves.«

43) I den under nr. 26 foreslåede affattelse af § 75 e, stk. 2, ændres »§ 55, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 7« til: »§ 55, stk. 5, 1. pkt., jf. stk. 6«.

44) Nr. 27 affattes således:

»27. I § 75 e, stk. 3, ændres »§ 55, stk. 1« til: »§ 55, stk. 5«.

45) Nr. 28 affattes således:

»28. I § 75 e, stk. 4, ændres »i perioden efter § 55, stk. 2« til: »efter § 55, stk. 4«, og 2. pkt. ophæves.«

Af et mindretal (SF og EL):

46) Nr. 29 udgår.

47) Nr. 30 udgår.

48) Efter nr. 30 indsættes som nyt nummer:

»016. I § 75 i, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »ydelse på grund af ledighed« ordene: », sygdom, aktivering, uddannelse og orlov eller har modtaget arbejdsgivergodtgørelse eller holdt ferie for egne optjente feriepenge«.

49) Nr. 31 udgår.

50) Nr. 32 udgår.

51) Nr. 33 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

52) Efter nr. 33 indsættes som nyt nummer:

»017. § 75 j, stk. 3, 1. og 2. pkt., affattes således:

»Et fuldtidsforsikret medlem har ret til at have indtægt ved lønarbejde, ved hverv eller ved mindre jordbrug, jf. stk. 2, på sammenlagt op til 27.500 kr. i hvert kalenderår uden fradrag i overgangsydelsen. Et deltidsforsikret medlem har tilsvarende ret til fradragsfri indtægt på 2/3 heraf.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, RV, FP og CD):

53) Efter nr. 33 indsættes som nyt nummer:

»018. I § 75 s indsættes efter »stk. 2«: »og 5«.

54) Efter nr. 34 indsættes som nyt nummer:

»019. I § 81, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »kapitel 9,«: »kapitel 9 a,«.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, RV, FP og CD):

55) Efter nr. 34 indsættes som nyt nummer:
»020. I § 88 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen afgiver to gange om året rapport om sin tilsynsvirksomhed til Tilsynsrådet, jf. § 92 a.«

Af et *mindretal* (V):

56) Efter nr. 35 indsættes som nyt nummer:
»021. Efter § 92 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 14 a

Tilsynsstyrelse

§ 01. Arbejdsministeren etablerer en selvstændig tilsynsstyrelse, der skal overtage Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens tilsyn med arbejdsløshedskassernes administration, herunder rådighedstilsyn og medlemmernes oplysninger til arbejdsløshedskasserne om forhold, der har betydning for ret til dagpenge m.v. Tilsynsstyrelsen skal endvidere føre tilsyn med de opgaver, som arbejdsformidlingen har i relation til arbejdsløshedskasserne.

Stk. 2. Direktøren for Tilsynsstyrelsen afgiver 2 gange om året rapport om sin tilsynsvirksomhed til arbejdsministeren.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, RV, FP og CD):

57) Efter nr. 35 indsættes som nyt nummer:
»022. Efter § 92 indsættes i *kapitel 14*:

»§ 92 a. Tilsynsrådet er rådgivende for ministeren i spørgsmål vedrørende Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens tilsynsvirksomhed. Tilsynsrådet behandler direktøren for Arbejdsløshedsforsikringens rapporter, jf. § 88, stk. 7, og følger i øvrigt tilsynsvirksomheden.

Stk. 2. Tilsynsrådet har 7 medlemmer. En formand og 1 medlem, der udpeges af arbejdsministeren. Desuden udpeger arbejdsministeren 1 medlem efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening, 1 medlem efter indstilling fra Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner og Amts-

rådsforeningen i Danmark, 1 medlem efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark, 1 medlem efter indstilling fra Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Akademikernes Centralorganisation og FR-Fællesrepræsentationen (Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark) og 1 medlem efter indstilling fra Told- og Skattestyrelsen.

Stk. 3. Der tilforordnes rådet 1 repræsentant for Arbejdsministeriet, 1 repræsentant for Finansministeriet, 1 repræsentant for Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og 1 repræsentant for Arbejdsmarkedsstyrelsen. De tilforordnede har ingen stemmeret.

Stk. 4. Medlemmerne, herunder formanden og de tilforordnede, udpeges for en 4-årig periode. Finder udpegningen sted i løbet af en periode, gælder den til periodens udløb.

Stk. 5. Et medlem må ikke tillige være medlem af eller stedfortræder for et medlem af Arbejdsmarkedets Ankenævn.

Stk. 6. Tilsynsrådet fastsætter selv sin forretningsorden.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, RV, FP og CD):

Til § 2

58) Paragraffen affattes således:

»Loven træder i kraft den 1. januar 1996, dog træder § 1, nr. 03, 05, 06, 07, 010, 012, 015 og 018, først i kraft den 1. januar 1997.«

Til § 3

Af et *mindretal* (SF og EL):

59) Stk. 1 og 6 udgår.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, RV, FP og CD):

60) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. § 55, stk. 1, som affattet ved § 1, nr. 8, har virkning for medlemmer, der påbegynder en dagpengeperiode den 1. juli 1996 eller senere. Medlemmer, der senest påbegynder en dagpengeperiode den 30. juni 1996, kan modtage dagpenge efter § 51, jf. § 47 og § 70, således:

- 1) Frem til den 1. juli 1996 i op til sammenlagt 48 måneder inden for 60 måneder,
- 2) i perioden fra den 1. juli 1996 og frem til den 1. januar 1998 i op til sammenlagt 36 måneder inden for 48 måneder,
- 3) fra den 1. januar 1998 i sammenlagt 24 måneder inden for 36 måneder.

Hvis arbejdsformidlingen ikke kan give et medlem, hvis dagpengeperiode udløber i perioden fra den 1. juli 1996 og frem til den 1. januar 1999, et tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik efter dagpengeperiodens udløb, kan der i denne periode udbetales dagpenge efter § 51, jf. § 47 og § 70, indtil et tilbud kan påbegyndes eller medlemmet afslår dette.«

61) I stk. 4 ændres i 1. pkt. »jf. stk. 7« til: »jf. stk. 6«, og i 2. pkt. indsættes efter »arbejds mulighed«: »og elevstøtte«.

62) Stk. 5 affattes således:

»Stk. 5. Medlemmer, der inden den 1. januar 1996 har påbegyndt en uddannelse efter de hidtil gældende regler i § 62 a, kan fortsætte uddannelsen efter de hidtil gældende regler.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Kravet om forhøjelse af medlemstallet fra 5.000 til 50.000 ved anerkendelse af nye arbejdsløshedskasser bortfalder.

Til nr. 2

Ændringsforslaget betyder, at 16-årige får mulighed for at blive optaget som medlem af en a-kasse, hvis de øvrige betingelser er opfyldt.

Til nr. 3

Ændringsforslaget betyder, at de foreslåede regler for unge ophæves.

Til nr. 4

Med formuleringen præciseres det, at ventedagpenge mellem uddannelsesstilbud til deltidsforsikrede udgør 50 pct. af højeste dagpenge for deltidsforsikrede. Herved sikres, at der bliver parallelitet mellem reglerne om uddan-

nelsesgodtgørelse og ventedagpenge også for deltidsforsikrede. I overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslagets nr. 6 præciseres det endvidere, at ledige, der fylder 25 år under uddannelsen, overgår til voksenedelse.

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer, at unge under 25 år kan tage en uddannelse på fulde dagpenge samtidig med, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet, indtil de har fået tilbudet om 18 måneders uddannelse.

Til nr. 6 og 7

Den i lovforslagets § 1, nr. 18, foreslåede ændring af arbejdsløshedsforsikringslovens § 62 indebærer, at der ikke længere er mulighed for at modtage dagpenge under højskole- og daghøjskoleforløb af en varighed på 20 timer eller derover pr. uge.

Med ændringsforslagene åbnes mulighed for, at de unge under 25 år uden en uddannelse får ret til 50 pct. af højeste dagpenge for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede under højskole- og daghøjskoleforløb af en varighed på 20 timer eller derover pr. uge. Der er ret til at deltage i højskole- og daghøjskoleforløb i op til sammenlagt 6 måneder forud for det tidspunkt, hvor medlemmet bliver omfattet af ungeindsatsen. Medlemmet skal under forløbet stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter de almindelige regler, hvilket bl.a. indebærer, at der under opholdet er pligt til at være aktivt arbejdssøgende.

Til nr. 8

Ændringsforslaget indebærer, at der stilles krav om 3 års medlemskab af en arbejdsløshedskasse, før man kan få dagpenge.

Til nr. 9 og 14

For at få ret til dagpenge første gang og ved genoptjening skal medlemmet have haft arbejde i 2 år inden for 3 år (fuldtidsforsikrede) og i 16 måneder inden for samme periode (deltidsforsikrede).

Til nr. 10, 11, 13 og 15

Beskæftigelseskravet i § 53, stk. 2, skal opfyl-

des ved førstegangsoptjening og genoptjening af retten til at begynde i en ydelsesperiode, bestående af den 2-årige dagpengeperiode og den 3-årige aktivperiode. Ved førstegangsoptjening forstås første gang, der opnås ret til en ydelsesperiode på højst 5 år. Der er tale om genoptjening, når medlemmet allerede har optjent ret til en dagpengeperiode og optjener ret til en ny dagpengeperiode, inden den tidligere optjente ydelsesperiode (dagpengeperiode og aktivperiode) er udløbet.

Beskæftigelseskravet i § 53, stk. 5, skal opfyldes ved generhvervelse. Der er tale om generhvervelse, når en tidligere optjent ydelsesperiode (dagpengeperiode og aktivperiode) er udløbet, uden at der er optjent ret til en ny dagpengeperiode.

Ændringerne betyder, at der kræves mere beskæftigelse forud for førstegangsoptjening af dagpenget og ved genoptjening af dagpenget. Ved generhvervelse fastholdes det hidtil gældende beskæftigelseskrav. Det vil således ikke være muligt før udløbet af dagpenge- og aktivperioden at begynde forfra i en ny dagpengeperiode med under 52 ugers arbejde inden for 3 år. Medlemmer, der efter eller ved udløbet af dagpenge- og aktivperioden har mindst 26 ugers arbejde inden for de sidste 3 år, får ret til en ny dagpengeperiode.

Til nr. 16

Det foreslås, at dagpengeperioden afkortes til 1 år.

Til nr. 17, 31, 39 og 53

Der er tale om konsekvensændringer af ændringsforslag nr. 13.

Til nr. 18

Dagpengene foreslås altid at skulle beregnes individuelt.

Til nr. 19

Ved fuldt indfaset fremrykning indebærer forslaget, at den samlede dagpenge- og aktivperiode altid vil være 5 år. Ret og pligt til aktivering indtræder umiddelbart efter overgangen til aktivperioden, dvs. umiddelbart efter 2 års ledighed.

Til nr. 20

Bestemmelsen har til formål at sikre medlemmer, der ikke får opfyldt deres ret til et aktivtilbud i 3 år, og som derefter mister dagpenget, en økonomisk erstatning. Såfremt regeringen ikke er villig til at indføre en sådan erstatning, må det konstateres, at der er tale om en indholdsløs ret for den enkelte, og at regeringens megen snak om ret og pligt ikke er andet end netop snak.

Regeringen har tilkendegivet, at stort set ingen vil falde ud af dagpengesystemet, hvis de får et 3-årigt aktiveringstilbud. Hvis nogle personer falder ud efter at have fået mindre end 3-års aktivering, må det - hvis regeringens tilkendegivelse står til troende - logisk set skyldes den manglende aktivering. Det må derfor være rimeligt, at staten skal yde erstatning.

Regeringen er bundet af sit finanslovsforlig med De Konservative, men hvis dette parti virkelig mener noget med sin snak om den enkelte borgers rettigheder i forhold til de offentlige systemer, kan det ikke være noget problem at overtale det til ændringen.

På basis af oplysninger fra regeringen kan det skønnes, at forslaget ikke har nogen økonomiske konsekvenser. Det hedder nemlig i regeringens besvarelse af spørgsmål 8 (L 15), at »regeringen ser intet grundlag for at antage, at der ikke bliver mulighed for at opfylde retten til aktivering i 3 år«.

Ændringsforslaget vil derfor alene betyde en øget tryghed for de arbejdsløse.

Til nr. 21

Ændringen betyder, at afslag på tilbud efter ungeindsatsen får samme konsekvenser som afslag på tilbud i aktivperioden.

Til nr. 22

Konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 19 og konsekvens af ændringsforslag nr. 13.

Til nr. 23, 24, 28-30, 37, 40-45

Konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 19.

Til nr. 25 og 61

Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 10. Det er samtidig præciseret, at også elevstøtte bruger af dagpengeperioden.

Til nr. 26

Ændringsforslaget indebærer, at orlov til uddannelse ikke skal fratrækkes den periode, hvor den arbejdsløse kan få dagpenge.

Til nr. 27

Det foreslås, at også orlov til børnepasning skal medregnes i ydelsesperioderne.

Til nr. 32

Ændringsforslaget indebærer, at arbejdsløse kan tage uddannelse herunder højskole- og daghøjskoleophold, læreruddannelse m.v. på fulde dagpenge samtidig med, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet og modtager fulde dagpenge, når den 2-årige dagpengeperiode er slut.

Til nr. 33 og 34

Med ændringsforslaget ønskes det, at ledige bevarer mulighed for selvaktivering gennem uddannelse uden for normal arbejdstid og lør-, søn- og helligdage, samtidig med at der modtages dagpenge.

Til nr. 35

I lovforslagets § 1, nr. 18, foreslås § 62 a ændret således, at dagpengeret under uddannelse kun kan bevares ved uddannelse under 20 timer ugentlig, og der stilles krav om, at uddannelsen ikke må være SU-berettigende.

Det har ikke været tanken, at kortere kurser af op til 2 ugers varighed, der arrangeres af forbund, arbejdsløshedskasse eller arbejdsformidlingen med henblik på at opnå en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet, ikke skulle kunne gennemføres med bevarelse af dagpengeretten.

Det skal ikke være muligt at sammenstykke flere korte kurser til et længerevarende sammenhængende forløb.

Ved udvidelse af bemyndigelsesbestemmelsen i § 62 a sikres det, at der kan fastsættes

nærmere regler om, at de nævnte kurser ikke er omfattet af stramningen af § 62 a.

Til nr. 36

Rådighedsforpligtelsen ændres således, at ledige forpligtes til at tage imod et tilbud om uddannelse fra arbejdsformidlingen. Der skal være tale om uddannelse, som arbejdsformidlingen vurderer ville kunne forbedre den lediges mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Pligten omfatter uddannelse, herunder om- skoling, som den ledige må formodes at kunne gennemføre. Det vil sige uddannelse, der har en sammenhæng med den lediges tidligere faglige uddannelses- eller erhvervsbaggrund.

Udvidelsen af rådighedsforpligtelsen betyder, at afslag - uden en gyldig grund - på et tilbud fra arbejdsformidlingen om opkvalificerende uddannelse medfører, at den ledige får 1 uges karantæne. Afbrydelse af uddannelsen vil medføre, at den ledige får 5 ugers karantæne.

Til nr. 46, 47 og 49-51

Ændringsforslaget indebærer, at overgangsydelsen fortsætter som forsøgsordning, sådan som det er gældende lov. Det betyder, at 55-59-årige vil have mulighed for at gå på overgangsydelse indtil udgangen af 1998, og at 50-54-årige vil have mulighed for at gå på overgangsydelse indtil udgangen af 1996, såfremt betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Til nr. 48

Med ændringen ønskes det, at alle ledige, der i øvrigt er berettiget til overgangsydelse, kan søge om og modtage overgangsydelse inden udgangen af 1995, uanset at sygdom, uddannelse, orlov eller anden aktivering har gjort, at kravet om modtagelse af ydelser på grund af ledighed i 12 måneder inden for 15 måneder er umuligt at opfylde inden udgangen af 1995.

Til nr. 52

Forsøgsordningen, der giver fuldtidsforsikrede medlemmer på overgangsydelse ret til at tjene op til 27.500 kr. (reguleret til 27.600 kr. i 1995) fradragsfrit hvert kalenderår, løber indtil udgangen af 1996.

Det foreslås, at ordningen med ret til fradragsfri indkomst forlænges således, at medlemmer på overgangsydelse har ret til fradragsfri indtægt, indtil de ophører med at modtage overgangsydelse.

Det foreslås endvidere, at retten til at tjene et fradragsfrit beløb på overgangsydelse også gælder for deltidsforsikrede medlemmer. Indtægtsgrænsen for deltidsforsikrede foreslås til 2/3 af indtægtsgrænsen for fuldtidsforsikrede.

Til nr. 54

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 55 og 57

I Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen etableres en tilsynsenhed som en særlig afdeling. Afdelingen skal varetage et intensiveret tilsyn med arbejdsløsheds-kassernes administration, herunder et intensiveret rådighedstilsyn, og medlemmernes oplysninger til kasserne om forhold, der har betydning for ret til dagpenge m.v. Tilsynsenheden rapporterer to gange årligt om sin virksomhed og resultater.

I sammenhæng med etableringen af tilsynsenheden i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen nedsætter arbejdsministeren et særligt tilsynsråd, som er rådgivende for arbejdsministeren i spørgsmål vedrørende Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens tilsynsvirksomhed. Tilsynsrådet behandler tilsynsenhedens rapporter og afgiver indstilling herom til arbejdsministeren. Arbejdsministeren udpeger formanden og 1 uafhængigt medlem. Endvidere udpeges 4 medlemmer efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter og 1 medlem efter indstilling fra Told- og Skattestyrelsen. Der tilforordnes rådet repræsentanter for relevante offentlige myndigheder. De tilforordnede har ingen stemmeret, men deltager som eksperter og som bindeled til den offentlige administration.

Det forudsættes, at tilsynsrådet mødes mindst en gang i kvartalet.

Til nr. 56

Der foreslås oprettet en uafhængig tilsynsstyrelse, der skal overtage DfA's tilsyn med arbejdsløsheds-kassernes administration m.v.

Styrelsen skal også føre tilsyn med AF's opgaver i relation til arbejdsløsheds-kasserne.

Til nr. 58

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1996, bortset fra bestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 03, 05, 06, 07, 010, 012, 015 og 018 vedrørende § 53, der træder i kraft den 1. januar 1997, af hensyn til muligheden for at opfylde det ændrede beskæftigelseskrav.

Til nr. 59

Konsekvensændringer af ændringsforslag nr. 2 og ændringsforslaget om, at reglerne om overgangsydelse fastsættes som en overgangsordning.

Til nr. 60

Ændringsforslaget er en følge af, at der sker en yderligere fremrykning af aktiveringsindsatsen, således at fremrykningen påbegyndes 1. juli 1996 og skal være tilendebragt ved udgangen af 1998.

Til nr. 62

Ved ændringsforslaget udvides overgangsordningen i forbindelse med ændringen af § 62 a. Overgangsordningen betyder, at alle ledige, der før 1. januar 1996 er påbegyndt en uddannelse efter § 62 a, kan fortsætte - og færdiggøre - uddannelsen efter de hidtil gældende regler. Dette gælder for alle uddannelsesstyper.

Det afgørende er, at uddannelsen er påbegyndt inden 1. januar 1996. Det er således ikke tilstrækkeligt, at man har tilmeldt sig en uddannelse efter § 62 a.

Den ledige kan kun fortsætte, hvis der er tale om den samme uddannelse. Hvis uddannelsen afbrydes, kan den ikke genoptages med bevarelse af dagpengereetten.

Overgangsordningen indebærer ikke, at de almindelige regler i arbejdsløshedsforsikringsloven eller lovforslaget i øvrigt fraviges.

Det betyder bl.a., at unge under 25 år vil blive omfattet af den særlige indsats for unge i lovforslagets nr. 6. Disse unge vil have pligt til aktivering, når de har været ledige i sammenlagt 6 måneder inden for 9 måneder efter den 4. oktober 1995. Uddannelse med bevarelse af

dagpengeretten tæller med ved opgørelsen af ledighed.

Hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, vil arbejdsformidlingen have mulighed for at lade den uddannelse, som den unge er i gang med efter § 62 a, fortsætte som led i det 18 måneders forløb, som den unge skal gennemføre.

Medlemmer, der efter overgangsordningen fortsætter en uddannelse efter de hidtil gældende regler, vil uanset denne overgangsbestemmelse, blive omfattet af reglerne om pligt til aktivering (delperiode 2/aktivperioden).

Hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, vil arbejdsformidlingen også her kunne lade den uddannelse, som medlemmet er i gang med efter § 62 a, fortsætte som led i aktiveringen.

Børge Bakholt (S) fmd. Ole Vagn Christensen (S) Poul Erik Dyrhund (S) Lone Møller (S)

Jens Peter Vernersen (S) Aage Frandsen (SF) nfm. Vibeke Peschardt (RV)

Jette Gottlieb (EL) Peter Duetoft (CD) Helge Sander (V) Charlotte Antonsen (V)

Flemming Oppfeldt (V) Ulla Tørnæs (V) Bendt Bendtsen (KF) Frank Dahlgaard (KF)

Brian Mikkelsen (KF) Annette Just (FP)

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål nr. 5:*

»Vil daghøjskoler/højskoler fortsat være et prioriteret redskab i arbejdsmarkedspolitikken, efter at retten til dagpenge efter § 62 bortfalder ved højskole/daghøjskoleophold over 20 timers varighed pr. uge, og under hvilke forudsætninger vil højskolerne/daghøjskolerne blive anvendt af arbejdsformidlingen som arbejdsmarkedspolitisk redskab?«

Svar:

Daghøjskoler og højskoler vil fortsat være et af de redskaber, som Arbejdsmarkedsrådene kan anvende i forbindelse med tilbud til ledige.

Det er de enkelte Arbejdsmarkedsråd, der prioriterer anvendelse af de arbejdsmarkedspolitiske redskaber.

Daghøjskole/højskoleforløb vil eksempelvis kunne være en mulighed over for ledige, hvor

der er behov for vejlednings/afklaringsforløb af længere eller kortere varighed.

Spørgsmål nr. 46:

»Vil det være muligt for en ledig at deltage i 19 timers HF-undervisning på VUC pr. uge og sideløbende deltage i traditionel aftenskoleundervisning efter folkeoplysningsloven, f.eks. engelsk eller madlavning i 4 timer pr. uge?«

Svar:

Det har ikke været tanken med ændringen af § 62 a, at ledige ikke skal kunne deltage i fritidsaktiviteter og hobbypræget undervisning.

Der vil på bekendtgørelsesniveau blive fastsat nærmere regler om dette forhold.

Det vil derfor være muligt at deltage i HF-enkeltfag i 19 timer og sideløbende hermed deltage i traditionel aftenskoleundervisning efter folkeoplysningsloven.